

Література

1. Два роки війни у 18 графіках. Як повномасштабне вторгнення росії змінило Україну – ЗСУ, держфінанси, демографія, міжнародна допомога і ставлення до перемоги. URL: <https://forbes.ua/war-in-ukraine/yak-povnomasshtabne-vtorgnennya-rosii-vplinulo-na-ukrainu-dva-roki-viyni-v-grafikakh-23022024-19442>
2. Підоричева І. Ю. (2022). Європейський дослідницький простір: новий етап розвитку та можливості інтеграції України у воєнний і повоєнний періоди. *Економіка промисловості*. № 3 (99). С. 5-40.
3. Про затвердження плану невідкладних заходів з переміщення у разі потреби виробничих потужностей суб'єктів господарювання з територій, де ведуться бойові дії та/або є загроза бойових дій, на безпечну територію : Розпорядження КМУ № 246-р від 25.03.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2022-%D1%80#n8>
4. Роман Нейтер, Сергій Зоря, Олександр Муляр Збитки, втрати та потреби сільського господарства через повномасштабне вторгнення. *KSE Центр досліджень продовольства та землекористування*: звіт. Київ 2023. 4 с. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/02/RDNA3_ukr.pdf
5. Смарт-спеціалізація в Україні: чому не так, як в Європі. *INDUSTRY4UKRAINE*. URL: <https://www.industry4ukraine.net/bez-kategoriyi-uk/smart-speczializacziya-v-ukrayini-chomu-ne-tak-yak-v-yevropi/>
6. Шацька З. Я., Демчук О. М. Проблеми працевлаштування вимушено переміщених осіб в міжнародних компаніях. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. №3(262). С. 100-105. URL: http://dndiime.org/wp-content/uploads/2023/06/3_20232.pdf

УДК 338.43

Тесленко А.В., аспірант
Шацька З.Я., науковий керівник, к.е.н., доц.
Київський національний університет
технологій та дизайну

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ В УМОВАХ СМАРТ-ЕКОНОМІКИ

Сфера послуг є одним з ключових секторів національної економіки, до відноситься торгівля, транспорт, фінанси, страхування, комунальне господарство, освіта, медицина, тощо. Упродовж останніх років послуги були основним сектором, що забезпечують збільшення доданої вартості в економіці і надалі їхня ключова роль у підтримці економічного зростання в Україні зберігається [1]. Перехід до смарт-економіки поступово трансформує всі сектори національної економіки, що також вплинуло на розвиток сфери послуг. В умовах сьогодення відбувається адаптація підприємств сфери

послуг до нових технологічних, економічних і соціальних викликів, спричинених переходом до смарт-економіки, що впливає на рівень їх конкурентоспроможності. В умовах смарт-економіки конкурентоспроможність підприємств сфери послуг визначатимуть наступні процеси, що повинні створити їх нові конкурентні переваги:

1. Цифрова трансформація підприємства. Підприємства сфери послуг повинні інтегрувати цифрові технології у всі бізнес-процеси, починаючи від процесів постачання до обслуговування клієнтів.

2. Персоналізація послуг. Перехід до використання цифрових баз даних щодо індивідуальних потреб клієнтів сприятиме наданню їм персоналізованих послуг.

3. Підвищення мобільності. Впровадження мобільних додатків і платформ дозволять клієнтам отримувати цілодобовий доступ до послуг підприємства у будь-який час і з будь-якого пристрою.

4. Інноваційна активність підприємства. Постійний пошук нових технологій і підходів надання послуг підвищує споживчий попит на ці послуги.

5. Забезпечення кібербезпеки підприємства. В умовах смарт-економіки на перший план виходить захист підприємства сфери послуг від кіберзагроз, забезпечення конфіденційності даних клієнтів.

6. Гнучкість підприємства і швидкість реагування на зміни вимог клієнтів і зовнішнього оточення.

7. Перехід до надання комплексних послуг за рахунок розширення партнерських відносин з іншими підприємствами.

8. Підвищення якості послуг та перехід до смарт-послуг. Завдяки впровадженню smart-технологій споживачі та суспільство отримують нову смарт-продукцію, серед якої найбільш популярними у споживачів є смартфони, смарт-годинники, смарт-TV [3] та смарт-послуги – мобільний інтернет, смарт-каса, онлайн банкінг та інші.

Кожне підприємство намагається знайти унікальний напрям формування своїх конкурентних переваг в умовах смарт-економіки, що сприятимуть підвищенню його рівня конкурентоспроможності. Наприклад, сервіси «Glovo», «Bolt Food», «Rocket», які орієнтуються на оперативність доставки, набувають широкій популярності за умов можливості замовлень послуг онлайн [2].

Література

1. Вареник І. В., Німко С. І. Конкурентоспроможність сфери послуг України. *Економіка та суспільство*. 2016. №2. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/2_ukr/9.pdf

2. Пригара О. Ю., Ярош-Дмитренко Л. О. Напрями формування конкурентних переваг підприємств сфери послуг в умовах діджиталізації.

Інтелект XXI. 2021. №6. URL:
http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2021/2021_6/8.pdf

3. Шацька З. Я., Хлистун А. А. Якість продукції в умовах smart-економіки. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. 2021. №11. DOI: [10.32702/2307-2105-2021.11.95](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.11.95)

УДК: 330

Пузирьов С. О., здобувач освіти,
Київський національний університет
технологій та дизайну

МЕХАНІЗМ АНТИКРИЗОВОГО ІННОВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-СТРУКТУРАМИ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Після завершення військових конфліктів, бізнес-структури в уражених регіонах країни зіштовхнуться зі складними викликами відновлення та розвитку. Ефективне управління кризовими ситуаціями та впровадження інноваційних підходів є ключовими для успішного відновлення економіки. Механізм антикризового інноваційного управління виступає базовим інструментом у відновленні ефективної діяльності підприємств та стимулюванні інноваційного розвитку і складатись з таких елементів [1; 3; 5; 7]:

1. Аналіз післявоєнного контексту. Умови післявоєнного відновлення характеризуються складністю та нестабільністю, що ставить перед бізнес-структурами ряд викликів, таких як руйнування інфраструктури, збитки від конфлікту та зміни в економічній ситуації. Перший крок у створенні ефективного механізму управління – це ретельний аналіз ситуації після війни, включаючи економічні та соціальні аспекти, що в подальшому визначить основні напрямки відновлення та потреби бізнесу [2; 4].

2. Врахування ключових принципів антикризового інноваційного управління. Антикризове інноваційне управління базується на таких принципах, як швидкість реакції на зміни, гнучкість, пошук нових можливостей та впровадження інновацій [2; 6].

3. Стратегії та інструменти реалізації. Увага приділяється тим стратегіям та інструментам, які можуть бути використані бізнес-структурами для реалізації антикризового інноваційного управління, включаючи розвиток нових продуктів та послуг, впровадження технологічних інновацій та стратегії маркетингу [1; 6].

2. Першочергова розробка основної стратегії антикризового управління. На основі проведеного аналізу визначаються стратегії антикризового управління, спрямовані на мінімізацію ризиків та забезпечення стабільності бізнесу в умовах післявоєнного відновлення. Дані